

PATVIRTINTA

Kauno miesto savivaldybės kontrolieriaus

2023 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. V-10

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos etikos kodeksas (toliau – Kodeksas) nustato etikos vertybes ir bendruosius reikalavimus Kauno miesto savivaldybės (toliau – Savivaldybė) kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) valstybės tarnautojams ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojai), atliekant pareigas Tarnyboje ir laisvu nuo pareigų Tarnyboje atlikimo laiku.

2. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo, Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymais, 130-uoju tarptautiniu aukščiausiųjų audito institucijų standartu „Etikos kodeksas“, kitais teisės aktais bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės darbuotojų etikos kodeksą.

3. Kodekso uždaviniai:

3.1. reglamentuoti etikos vertybes, bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, kuriais turi vadovautis darbuotojai, atlikdami teisės aktuose nustatytas pareigas ir laisvu nuo pareigų Tarnyboje atlikimo laiku;

3.2. ugdyti darbuotojų supratimą, kad jų elgesys turi būti pagrįstas ne tik Kodekso reikalavimais, bet ir visuotinai priimtomis dorovės normomis;

3.3. siekti, kad darbuotojai tarnautų visuomenei ir valstybei, atliktų pareigas nesavanaudiškais tikslais;

3.4. padėti išvengti konfliktų su audituojamo subjekto darbuotojais;

3.5. padėti sureguliuoti darbuotojų tarpusavio santykius.

4. Kodekse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS

BENDRIEJI TARNYBINĖS ETIKOS REIKALAVIMAI

5. Darbuotojas, atlikdamas savo pareigas, privalo:

5.1. vadovautis 130-ajame tarptautinių aukščiausiųjų audito institucijų standarte „Etikos kodeksas“ ir šiame Kodekse nustatytomis etikos vertybėmis ir vykdyti reikalavimus, elgtis pagal visuotinai priimtas dorovės normas;

5.2. vadovautis Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme įtvirtintais pagrindiniais valstybės tarnautojų veiklos ir tarnybinės etikos principais;

5.3. nepriekaištingai ir atsakingai atlikti pareigas, nustatytas Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais teisės aktais;

5.4. elgtis nesavanaudiškai ir taip, kad būtų naudinga visuomenei ir valstybei;

5.5. vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto, elgtis taip, kad nekiltų tokio konflikto regimybės, vadovautis Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu ir su jo įgyvendinimu susijusiomis teisės aktų nuostatomis;

5.6. nedaryti nepagrįstos ir neteisėtos įtakos kitiems darbuotojams dėl jų atliekamo darbo;

5.7. nepažeisti žmogaus teisių ir orumo, gerbti asmenis ir institucijas, su kuriais bendrauja, su visais asmenimis elgtis vienodai, nepaisant jų tautybės, socialinės kilmės ir padėties, lyties, rasinės ar etninės kilmės, kalbos, amžiaus, religinių įsitikinimų, politinių pažiūrų, seksualinių ar kitokių nuostatų;

5.8. savo elgesiu ir išvaizda nediskredituoti Tarnybos vardo, rodyti pavyzdį kitiems;

5.9. nepiktnaudžiauti alkoholiu, nevartoti psichotropinių ar narkotinių medžiagų ne gydymosi tikslais;

5.10. nesinaudoti, pažeidžiant teisės normas, asmeniniams poreikiams tenkinti valstybės, Savivaldybės, jos institucijų ir įstaigų nuosavybę;

5.11. nepiktnaudžiauti einamomis pareigomis, nenaudoti dokumentų, patvirtinančių einamas pareigas ir suteiktus įgaliojimus, Tarnybos rekvizitų siekiant paveikti nepavaldžius asmenis priimti sau palankų sprendimą;

5.12. susilaikyti nuo viešų komentarų (įskaitant visuomenės informavimo priemones, interneto svetaines, socialinius tinklus) apie Tarnybą, jos veiklą, savo ir Tarnybos darbuotojų darbą, kurie galėtų suformuluoti neigiamą visuomenės ir jos narių nuomonę apie Tarnybą, taip pat apie kitų Savivaldybės institucijų ir įstaigų veiklą be išankstinio Savivaldybės kontrolieriaus pavedimo.

III SKYRIUS

PAGRINDINĖS ETIKOS VERTYBĖS

6. Tarnybos darbuotojai turi vadovautis sąžiningumo, nepriklausomumo, objektyvumo, kompetencijos, profesionalumo, konfidencialumo ir skaidrumo vertybėmis.

7. Sąžiningumas suprantamas kaip vertybinis asmens elgesio matas, sugebėjimas savo veiklą ir elgesį sąmoningai vertinti ir reguliuoti pagal dorovės normas, suprasti savo poelgių moralinę vertę ir atsakomybę už juos. Darbuotojas, vadovaudamasis šia vertybe, privalo:

7.1. rodyti gerą pavyzdį ir elgtis nepriekaištingai, patikimai, geranoriškai;

7.2. vykdydamas funkcijas vadovautis nustatytais vertybėmis įgyvendinant Tarnybos strategiją;

7.3. atlikti pareigas ir naudotis įgaliojimais, informacija bei ištekliais tik visuomenės interesais, nesinaudoti pareigomis siekiant gauti privilegijų ir naudos sau ar kitiems asmenims;

7.4. dalyvauti mokymuose, susitikimuose ir renginiuose, skirtuose ugdyti darbuotojų etiką;

7.5. žinoti ir įvertinti aplinkybes, kurios gali turėti įtakos jo sąžiningumui einant pareigas, ir vengti tokių aplinkybių. Šios aplinkybės gali būti susijusios su:

7.5.1. asmeniniais, finansiniais ar kitokiais interesais arba santykiais, kurie gali prieštarauti Tarnybos interesams;

7.5.2. piktnaudžiavimu įgaliojimais, siekiant asmeninės naudos;

7.5.3. išitraukimu į politinę veiklą, dalyvavimu lobizmo veikloje;

7.5.4. galimybe susipažinti su įslaptinta informacija;

7.5.5. galimybe gauti ir naudotis institucijos ištekliais.

8. Nepriklausomumas yra situacija, kai darbuotojas gali vykdyti veiklą neveikiamas santykių, kurie galėtų turėti įtakos ir pakenkti profesiniam sprendimui, gali veikti principingai ir išlaikyti objektyvumą ir profesinį skepticizmą.

9. Objektyvumas suprantamas kaip požiūris, kuriuo vadovaudamasis darbuotojas sugeba veikti nešališkai ir pristatyti ar vertinti dalykus remdamasis faktais, o ne jausmais ir interesais, nepatikėdamas sprendimo kitiems.

10. Darbuotojas turi vengti grėsmių nepriklausomumui ir objektyvumui, susijusių su politinėmis pažiūromis, vadovavimu, savikontrole, finansiniais ar kitais asmeniniais interesais, santykiais su kitais asmenimis ir jų įtaka. Darbuotojas privalo:

10.1. išlikti nepriklausomas nuo politinės įtakos,

10.2. vengti aplinkybių, kai privatūs interesai galėtų paveikti sprendimų priėmimą ar sudarytą tokią regimybę visuomenei,

10.3. atsisakyti dovanų arba privilegijų, susijusių su atliekamomis pareigomis, kurios

galėtų paveikti nepriklausomumą ir objektyvumą.

11. Darbuotojas turi informuoti Savivaldybės kontrolierių apie visus anksčiau egzistavusius ar egzistuojančius santykius ir situacijas, kurios gali kelti grėsmę jo nepriklausomumui ar objektyvumui.

12. Kompetencija suprantama kaip tam tikros srities žinių, gebėjimų ir nuostatų visuma, įrodytas gebėjimas atlikti užduotis, veiksmus pagal sutartus reikalavimus. Darbuotojas, vadovaudamasis šia vertybe, privalo:

12.1. atlikti pareigas vadovaudamasis teisės aktų, rekomendacijų, standartų, sutarčių ar susitarimų nuostatomis, nepraleisdamas nustatytų ar sutartų terminų bei atsižvelgdamas į gerąją audito atlikimo praktiką;

12.2. suprasti vykdomas funkcijas ir užduotis;

12.3. veikti kruopščiai, atidžiai, vykdyti užduoties reikalavimus pagal suteiktus įgaliojimus;

12.4. išlaikyti, tobulinti ir plėtoti savo žinias ir įgūdžius, kad neatsiliktų nuo savo profesinės aplinkos raidos ir optimaliai atliktų savo darbą, įgyti naujų žinių ir gebėjimų;

12.5. gebėti dirbti įvairiose situacijose, priklausomai nuo darbo ar užduoties reikalavimų.

13. Profesionaliu laikytinas toks veikimas, kuris leistų nusimanančiai ir informuotai trečiajai šaliai, žinančiai susijusią informaciją, padaryti išvadą, kad darbas atitinka taikomus teisės aktus ir standartus. Darbuotojas, vadovaudamasis šia vertybe, privalo:

13.1. vadovautis įstatymais, kitais teisės aktais, vykdyti sutartis, susitarimų nuostatas, elgtis pagal Tarnybos vertybes atitinkančias priimtinas elgesio normas darbo aplinkoje ir už jos ribų;

13.2. suprasti ir apsvarstyti savo veiksmų poveikį pasitikėjimui Tarnyba ir atsižvelgti į kitų asmenų (kolegų, šeimos narių, draugų, audituojamų subjektų, žiniasklaidos priemonių ir kt.) lūkesčius dėl jo elgesio darbo aplinkoje ir privačiame gyvenime;

13.3. nepiktnaudžiauti savo padėtimi, būti atsargiam ir rūpestingam atliekant savo pareigas ir bendraujant su kitais asmenimis, kad jo veiksmai ar reiškiamą nuomonę nesukompromituotų Tarnybos ir nediskredituotų jos autoriteto (taip pat ir naudojantis socialinės žiniasklaidos priemonėmis);

13.4. bendradarbiauti Tarnybos viduje, dalytis žiniomis ir informacija;

13.5. vengti veiksmų, kurie, nors ir yra teisiškai leidžiami, neatitinka profesionalaus etiško elgesio standarto.

14. Konfidencialumas suprantamas kaip prievolė užtikrinti informacijos, gautos atliekant pareigas, naudojimą tik darbo tikslams.

15. Skaidrumas suprantamas kaip prievolė siekti visų procedūrų, kriterijų ir modelių, kuriais remiantis atliekami Tarnybos auditai ir vertinimai, atskleidimo.

16. Darbuotojas, vadovaudamasis konfidencialumo ir skaidrumo vertybėmis, privalo:

16.1. žinoti Tarnybos įsipareigojimus ir teisinį reguliavimą dėl konfidencialumo ir skaidrumo;

16.2. neatskleisti jokios informacijos, kurią sužinojo dirbdamas, išskyrus atvejus, jeigu turės įstatymais nustatytą ar profesinę teisę arba pareigą tai padaryti, saugoti tarnybos paslaptis;

16.3. nesinaudoti ir neleisti naudotis jokia informacija, kurią sužinojo dirbdamas, asmeniniams, artimų asmenų ar trečiųjų šalių poreikiams tenkinti;

16.4. išlaikyti profesinį konfidencialumą tarnybos ar darbo santykių metu ir jiems pasibaigus;

16.5. užtikrinti informacijos konfidencialumą aptariant darbo klausimus su kitais darbuotojais bei privačiame gyvenime: šeimoje, socialinėje ar kitose aplinkose, įskaitant socialinę žiniasklaidą, įvertinti netyčinio informacijos atskleidimo riziką;

16.6. užtikrinti elektroninių duomenų įrenginių (nešiojamųjų kompiuterių ir nešiojamųjų duomenų laikmenų), mobiliųjų telefonų apsaugą ir slaptažodžių konfidencialumą.

IV SKYRIUS

SPECIALIEJI TARNYBINĖS ETIKOS REIKALAVIMAI DARBUOTOJUI

17. Darbuotojas, atlikdamas viešojo administravimo funkcijas, auditą, dalyvaudamas audite, privalo:

17.1. vadovautis Lietuvos Respublikos Konstitucija, įstatymais, galiojančiais tarptautiniais audito standartais bei kitais teisės aktais;

17.2. būti sąžiningu, elgtis nepriekaištingai su audituojamų subjektų darbuotojais, neduoti pagrindo nepasitikėti, vengti bet kokių ryšių su audituojamų subjektų darbuotojais, kurie gali sukelti interesų konfliktą ar sudaryti tokio konflikto regimybę;

17.3. nepasiduoti subjekto darbuotojų, kuriame atliekamas auditas, ir kitų suinteresuotų asmenų spaudimui ir įtakai, atsisakyti daiktinių ir piniginių dovanų, kurios gali ar galėtų daryti įtaką jo nepriklausomumui ir sąžiningumui;

17.4. būti politiškai neutralus, susilaikyti darbo metu nuo viešo savo politinių įsitikinimų reiškimo, agitacijos;

17.5. nesinaudoti tarnybine padėtimi savo asmeniniams reikalams, vengti ryšių, dėl kurių kiltų korupcijos rizika ir kurie galėtų sukelti abejonių dėl objektyvumo ir nepriklausomumo;

17.6. nedalyvauti audituojamo subjekto vadovybės sprendimų priėmimo procese;

17.7. informaciją apie audituojamą subjektą, surinktą atliekant auditą, naudoti tik ataskaitai, išvadai rengti bei kitiems įpareigojimams vykdyti;

17.8. neskelbti audito duomenų, kol nepasirašyta audito ataskaita, neatskleisti informacijos, gautos atliekant auditą, tretiesiems asmenims nei raštu, nei žodžiu, išskyrus tuos atvejus, kai, vadovaujantis atitinkamais įstatymais ir kitais teisės aktais, vykdomi kontrolės įsipareigojimai;

17.9. audito proceso metu būti visiems vienodai dėmesingas ir reiklus, konfliktinėse situacijose išklausti visų šalių argumentus, neturėti asmeninio išankstinio nusistatymo, užtikrinti, kad priimami sprendimai būtų teisėti, neturėtų savanaudiškų paskatų;

17.10. apdairiai ir rūpestingai planuoti kiekvieną auditą, gilintis į atliekamų auditų esmę, rinkti ir vertinti audito duomenis (įrodymus) bei rengti ataskaitas ir išvadas; vengti skubotumo ir paviršutiniškumo, tačiau nevilkinti audito proceso, nepraleisti nustatytų ar sutartų terminų;

17.11. išvadas, rekomendacijas ir sprendimus pagrįsti tik tinkamais ir patikimais įrodymais, surinktais vadovaujantis teisės aktais, tyčia neiškraipyti informacijos audito darbo dokumentuose, ataskaitose ir audito išvadoje;

17.12. būti teisingas ir nešališkas, vykdyti audito ir etikos reikalavimus;

17.13. gerbti asmenis ir institucijas, su kuriais bendraujama, vengti familiarumo, būti kantrus, mandagus;

17.14. saugoti valstybės ir tarnybos paslaptis, nesinaudoti ir neleisti naudotis tarnybine ar su tarnyba susijusia riboto naudojimo informacija kitokia tvarka ir mastu, nei nustato įstatymai ar kiti teisės aktai;

17.15. būti pasirengus sudėtingoms situacijoms ir pastebėti vidaus kontrolės silpnąsias vietas, pažeidimus apskaitos dokumentuose, klaidas bei neįprastus sandorius arba rezultatus, atskleisti klastojimus, netinkamas išlaidas, nesankcionuotus veiksmus, išaikvojimą, kompetencijos trūkumą arba nesąžiningumą;

17.16. nuolat atnaujinti profesines žinias, kelti kvalifikaciją, tobulinti įgūdžius, reikalingus tarnybinėms pareigoms atlikti.

18. Darbuotojui draudžiama atlikti auditą, ir (arba) dalyvauti audito procese, ir (arba) vykdyti audito rekomendacijų stebėseną, ir (arba) atlikti vertinimus, jeigu jis:

18.1. susijęs šeiminiais, artimos giminystės arba svainystės ryšiais su audituojamo subjekto administracijos vadovu, vyriausiuoju finansininku (buhalteriu), tarybos ar valdybos nariais;

18.2. buvo audituojamo subjekto darbuotojas ir nuo darbo santykių pabaigos yra praėję mažiau kaip vieneri metai; būdamas audituojamo subjekto darbuotoju vykdė veiklą ir buvo atsakingas už ją laikotarpiu, kurį apima audito mastas;

18.3. yra audituojamo subjekto akcininkas arba buvo audituojamo subjekto akcininkas ir nuo akcijų perleidimo yra praėję mažiau kaip vieneri metai;

18.4. yra gavęs iš audituojamo subjekto paskolą ar turi kitų finansinių įsipareigojimų audituojamam subjektui;

18.5. asmeniškai suinteresuotas audito rezultatais ar yra veikiamas kitų sąlygų, galinčių turėti įtakos jo nepriklausomumui.

19. Darbuotojas privalo raštu informuoti Savivaldybės kontrolierių, esant ar atsiradus 18 punkte nurodytoms aplinkybėms, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka.

V SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Darbuotojų tarpusavio santykiai turi būti grindžiami mandagumu, sąžiningumu, pagarba, pasitikėjimu, aktyvia pagalba. Darbuotojas neturi diskriminuoti, priekabiauoti, tyčiotis ar gąsdinti, nurodyti diskriminuoti kitų darbuotojų dėl jų lyties, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, etninės priklausomybės, religijos ar kitų pagrindų. Darbuotojai privalo netoleruoti ir neskatinti diskriminacijos ir būti nepakantūs pastebėtiems diskriminavimo, priekabiavimo ar seksualinio priekabiavimo atvejams. Darbuotojai privalo viešai neanalizuoti kolegų veiksmų, nevertinti jų asmeninių savybių ir kompetencijos.

21. Darbuotojai privalo nevykdyti nurodymo, jei nurodymas verčia pažeisti įstatymus, tarptautinius audito standartus, kitus teisės aktus ar šį Kodeksą. Apie tai darbuotojas privalo informuoti Savivaldybės kontrolierių.

22. Visi darbuotojai privalo susipažinti su šiuo Kodeksu ir įsipareigoti juo vadovautis. (Įsipareigojimo forma pridedama).

23. Tarnybinės etikos pažeidimai tiriami Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų ir (ar) Savivaldybės kontrolieriaus nustatyta tvarka.

Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir
audito tarnybos etikos kodekso priedas

(Įsipareigojimo formos pavyzdys)

ĮSIPAREIGOJIMAS

(Dokumento data)

(Dokumento sudarymo vieta)

Aš, Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos _____

_____ ,

(pareigų pavadinimas, vardas ir pavardė)

susipažinęs (-usi) su Kauno miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos etikos kodeksu, pritariu jo nuostatoms ir įsipareigoju juo vadovautis.

(Parašas)